

ORADEA-MARE (N.-VĂRAD)
6 februarie st. v.
18 februarie st. n.

Ese in fiecare duminică
Redacțiunea:
Strada principală 375 a.

Nr. 6.

ANUL XXX.
1894.

Pretul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.
Pe $\frac{1}{4}$ de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Măriuca.

(Urmare.)

Nu grăi așa, taică, luă cuvânt popa Mateiu. Nu cartea rătăcește cugetu, ci alte celea din târgurile mari... Ia mi te indrumă mai bine colo, la Iași, după ce te-i duce în Piétră, și veți cum și ce fel trăește pe-acolo de nu se îndură de Iași să-l lase.

— Nu-i cu cale să se ducă Moș-Trohin, da uite, m'oi duce eu, că tot îmi pusesem în gând să me duc să fac Paștele la soră-mea în Sculeni, grăi dascălu Lisandru.

— Deu? te-ai duce și pe la Iași, dascăle? întrebă cu buburie Moș-Trohin.

— Da cum să nu me duc, Moș-Trohine? Cătă să facem unii pentru alții, spre folosu și al nostru și al obștei.

— Să-ți dee Dumnezeu sănătate, dascăle și să ai parte de toate cele vrute...

— Apoi că pentru mine Moș Trohine, de amú sapa și lopata... Mulțamesc lui Dumnezeu de ce-am putut face pân' amú.

— Atunci ne-am înțeles cu toții, grăi Moș-Trohin. Oi rugă pe părintele Mateiu să-mi scrie scrisore lui Vlad și ți-oi da-o să i-o duci. Apoi m'oi porni la Piétră... mai vesel, măre, c'o nădejde în suflet.

— Apoi, cu plecaciune, Moș-Trohine, grăi popa Mateiu și-om mai sfătui înainte de plecare.

Moș-Trohin ajunsese acasă

ușurat par că de cine știe câtă greutate care i se pusesse pe inimă.

Póte că eră să facă Dumnezeu minune ca dascălu Lisandru să întorcă pe Vlad dela apucăturile lui îndărătnice!

Când eră sórele de-o suliță, iacă un băețel de vr'o opt, nouă ani, că intră în ograda cea mare și curată a lui Moș-Trohin și-i aduse vorbă dela Măriuca dela móră, ca să se repedă Moș-Trohin pân' la dënșa.

Și purcese moșnégu că-i spunea gându a bine. Óre nu plănuiše Măriuca ceva?

Ba deșu plănuiše, și încă ce lucru isteț și plin de șireclie!

Moș-Trohin rise cu dragă inimă, mi-o sărută de trei ori în șir pe obrăjiorii ceia buni de mușcat, și porni, pe când amurgia, în inima lui cu sórele unei nădejdi nespuse de mândră.

În séra aceea cu dascălu Lisandru și cu părintele Mateiu, alcătuiră scrisore lui Vlad, povățuiră pe dascălu potrivit cu planu Măriucăi și riseră cu poftă de ce-avea să se întemple.

A doua zi Moș-Trohin se porni la Piétră și dascălu Lisandru la Iași.

Popa remase să strângă mână dela mână pentru școlă, ca să vedă cei din târg cât dor aveau rumâni să aibă o clădire cum se cade...

Iar Măriuca măcina totă diulica... Apa clocotia la scoc... móră se 'nvértia mereu...

FAVORITA MAMEI.

III.

Vlad a lui Moș-Trohin se află în gazdă la o cucónă vĕduvă, pe lângă biserica Vulpe.

Nuș' cum făcuse, nuș' cum dresese, că acolo descălecuse la venirea lui în Iași.

Cucóna Frăsina îl vĕduse cu ochii crescĕnd și făcĕndu-se mare, un bujor de flăcău șcii, să se tot uite fetele la dĕnsu; ba încă și vĕdanele... Ce? par că ele n'au inimă dentru dat în dragoste? Ba bine că nu.

Și cucóna Frăsinița, mare, unde mi s'aprinse intr'o bună diminĕță și unde începĕ să-i bată inima pentru Vlăduleț cu pĕru creș, — cum îl desmierdă bĕtrănica de dĕnsa!

Că făcuse cucóna Frăsinița patruĕci de noduri la curmeiu vietii; d'apoi cum!

Nu și se făcea tocma urit s'o voĕi, da nici tocma drag să-i dai tótă ĕiua bună ĕiua...

Bietu Vlad nici nu visă la gazda lui care nu-l mai scotea din Vlădulică în sus, Vlădulică în jos!..

El eră muncit de gânduri de dragoste în altă parte și de gândul să se vĕdă ajuns om învĕtat, om mare...

I se făcea fôrte adese-ori înaintea ochilor priveștița de pe Bistriciôră, cu satu într'o parte, mare și mândru ca o grădină, cu sălciiile stufóse care se plecău d'asupra apei pururea în dragostire cu văturelele limpedi în boiul pietrei de smaragd. I se făcea apoi la un cotișor al pĕriului, niște plopi nanți, nanți, ale căroră frunĕe tremurau pururea a cine șcie ce dragoste ascunsă; i se iviă între dĕnșii iezătúra unei mori; apoi móra nouă și curată de străluciă la sóre; iacă și podișca de scânduri învechite care legă bătătura morii cu celalalt mal și un zăvoiaș în fața morii de unde Bistriciôră se porniă pe alt braț, mititică și subțire, ca o cordeluță albăstrie cu sclipiri de argint.

Și tare-i mai plăcea flăcăului să se uite cu ochii minții la așa mândră priveștițe...

Iar cu fiori îl cuprindea când i se inchipuiă o casă văruiță așa de frumos, că sórele, ĕilnic țintuiă în pĕreții ei stele sclipitóre care-ți luau ochii...

Și când Măriuca morărița, cu cămeșuța cu arniciu, rósă în dreptul a doue cireșe furate din grădina ĕinelor și ascunse 'n sîn, — se iviă vioe și cu gând de muncă, — bietu Vlad își ștergea fruntea, că-l năpădiau sudorile.

Și par' c'o vedea pe prispa morii dusă pe gânduri și o robise lui...

Și-l muștră atunci un glas tainic că nu lăsă tĕrgu ista mare în carele avea multe de infruntat pe tótă ĕiua!

Norocirea eră acolo și nu putea s'o pricĕpă, căci îl momiă o năsuință stăruitóre de strălucire în lume...

Eră în clasa a VII-a...

Mai avea olecuță încă și șcôla cea mare, universitatea, eră să-i deschidă porțile...

Și visu lui se într'aripă și-l ducea departe, departe, în lumi ascunse altor minți, și clădiă pe-acolo palate de feți-frumoși și de ĕine cu vietă fără asemĕnare de mândră...

Și iar i se întorcea mintea apoi pe malul Bistriciôrei și-i arată pe Măriuca în sbeguielă par că cu niște flăcăi...

Atunci îl mușcă de inimă nușciu ce dihanie, în ochi i s'aprindeau focuri de mânie și par că ar fi purces în clipa aceea, pentru vecie, din Iași.

Să se sbeguiască cu alții, și pe dĕnsu nu voise nici în ruptu capului să-l lase s'o desmierde!

Apoi ce fel de îndrăgostire eră!

Ei, da la dĕnsu, ce fel de îndrăgostire eră adecă, de vreme ce nu se îndură să jertfĕscă Măriucai năsuințele lui deșerte?

Veĕi-că el o judecă numa' pe dĕnsa și până în fundu inimei lui nu cuteză să se pogóre, de frică să nu se găsĕscă vinovat.

Și ĕile 'ntregi îl chinuiă zulia; și ĕile 'ntregi eră, bietu Vladu, între doue patimi: dragostea și năsuința s'ajungă om mare.

Și 'n fel de fel de chipuri i se năluciau și una și alta în ciasurile când nu-l indemnă cugetu să facă altceva.

De gĕba cucóna Frăsinița îi grăiă deschis de tot, vorba ceea: cu ochii bazaochii, cu enlie sprâncenile, cu gura știrbătura, cu muriă, că se topiă de doru lui, Vlad nu luă în sĕmă, cum lumina lunei nu ia în sĕmă lumina unei stele afundată în cine șcie ce depărtare a întunericii noptii.

Dar iacă pe vĕră, după ce Vlad sfĕrși șcôla, de bucurie că dăduse bun examen, vru să se pornĕscă undeva din Iași numa' vr'o patru, cinci ĕile, ca să mai rĕsufle, — că pe urmă eră să deie esamenu cel mare de bacalaureat, cum îi ĕice. S'ar fi repeĕit la Măriuca în sat la el, dar eră prea departe, veĕi...

Numa' cât află cucóna Frăsinița și i se cutremură inimiôra, la un gând năprasnic ce-i scăpără prin minte.

Fuga la el în odae într'o diminĕță, ca să-l prindă-acasă și-l pofti, cu glasul cel mai dulce, la vie la dumneaiei.

— Că Dómne, Vlădulică, mare frumosu-i acolo și-o să ai mănărică bună, așternut bun și móle ca pufu, tot ce-i vrĕ, Vlăduleț cu pĕr creș.

— Mulțămesc cucóna Frăsinița, merg, de ce nu!... Să-i vie leșin de bucurie, cucónei Frăsiniței; ba încă și mai reu, Dómne fereșce de fire iutel!

Iacă-l pe Vlăduleț la vie, dincolo de Ruginósa, pe-un dĕluleț, așternut cu cea mai mândă cergă de verdĕță.

Incai via eră ingrădită c'o perdea de copaci stufoși, de nu se mai vedea dintr'ĕnsa decât ceru, sus, butucii jos, și departe în colo, spre apus, un vĕrf tare nalt de deal, tot, numa' păduri.

În pustietatea acĕsta frumósă, cucóna Frăsinița i se părĕ alta lui Vlad și cucóna Frăsinița asta așteptase.

Și nu se mai gândi Vlad la nimica vr'o câteva ĕile; cucóna Frăsinița eră ĕina viei și via din care-și culegea el ródele inimei.

Nuș' cum se făcĕ, că într'o sĕră Vlad își deschise cugetu cucónei Frăsiniței, și-i spuse de Măriuca, și-i spuse de visurile lui mândre de mărire.

Și cucóna Frăsinița s'a putut face și mai stăpână de-acolo înainte pe Vlad, căci îi măguliă visurile și i le arată și mai mândre, îi smulgea flóre cu flóre întregul mănuchiul de amintiri despre Măriuca...

— Ce? îi grăiă cucóna cea viclĕnă, socoteșci că o țĕrancă o să pótă face față 'n lume alătorea cu tine, puiule, când îi fi om mare, cu vĕdă? Da de unde! Nici prin gând să-ți trecă. Ai avut o dragoste cum au toți copiii... și aĕi tu începi să te faci om în tot locu. He! pentru ce viitor frumos te preursesc însușirile mândre care îți înfloresc în suflet!

Și fără să se pue pe dĕnsa cât de puțintel măcar în ivelă, pentru viitor, mergea înaintea cu patima ei, care târĕiu izbucnise, dar care se ținea focósă și fôrte stăruitóre.

(V. urmă.)

N. RADULESCU-NIGER.

S o n e t e.

I.

Ce limpeși curg isvórele din munte
Și cum alérgă vesele la vale!
Așá-ș, copilă, gândurile tale
Și ce senină-i astăzi a ta frunte!

De-atâtea greutăți ce vor să 'nfrunte
Pěraele se turbură in cale,
Și sufletul se 'ntunecă de jale
In cursul unei vieți așá de crunte.

Dar arta 'n formele-i neperitóre
Dă clipei ce se pierde trăinicie;
Și pe când tóte merg cătră peire,

Tu ești din sfera vremii trecătoare,
Căci vei trăi pe veci in poezie
Cu graiul dulce, gingașa privire.

II.

Plutesc pe-a lumii valuri turburate,
In giurul meu nu-s rađe de lumină;
Pe-acéstă vreme de 'ntuneric plină
Credință n'am in port că voi rěsbate.

Și farul unde-i?... Cine să-l mai cate?...
Iar rađa lui spre mine cum să vină,
Când a perit vedenia-i senină
In nóptea vieții negră de păcate.

Scăpare nu-i din undele durerii,
Căci astfel sórta noastră e menită;
Și totuș, mângăierea ce aprópe-!...

Vislaș trudit, je mórte nu me sperii,
Aștept de mult vasfrângerea dorită,
Repaos să găseșc in fundul apei.

A. C. CUZA.

Pe un fir de bob.

La capătul unei păduri bătrâne decând lupii albi,
cică ședea odată intr'un bordei săpat in pământ o
babă ș-un moșnég. Ei trăiau și se hrăneau cu ce
le da Dumneđu, și n'aveau in bordeiu lor decăt
un pat, o laiță și vro doue-trei tolinți de lăicere.

Acum, intr'o bunădimință, baba băgă de sémă
că sub laiță o resărit un fel de buruiană cu doue frun-
dușóre gróse. Degrabă chiamă pe moșnég, care se du-
sesse să culégă niște vreascuri din cea pădure, îi arată
buruiană și-l intrébă: că ce o fi acea buruiană și cum,
Dómne iărtă-mel de o resărit tocmai sub laiță?

— Apoi șcii una babo, aista-i bob! đise moșnégul.

— Bob?

— Iaca așá!

— Da de unde bob, mēi moșnege, că bob n'o
fost in casa noastră de nu mai țiiu minte decând?...

— Păi dá... șciu și eu!

— Apoi tu ce mai șcii și când mai șcii tu ceval

— Taci, babo, că póte Dumneđu ni l'o fi trimes

să-l mai avem de mângăere.

— Elei?

— Deu așá!

— Apoi așá trebuie să fiel...

Și cu credință mare că Dumneđu li-o trimes bo-
bul, și baba și moșnégul se ingrigiau de dēnsul și-l
udau la vreme și-l căutau, și-l drăgostiau lucru mare,
ca pe cine șcie ce odor.

Și iată că bobul incepe a creșce, de ajunge până
in laiță.

— Ian te uită, moșnege, đise baba, că bobul o
ajuns până in laiță și nu mai are unde creșce, că se
turteșce.

— Apoi atunce, đise moșnégul, să stricăm laiță!
— că șcii că laițele la noi la țără sūnt bătute cu pi-
ciórele in pământ, și scāndurile prinse pe picióre cu
chiróne.

Ș-așá se apucă ei și strică laiță, ca să lase loc
de crescut bobul.

Și bobu creșce, creșce, creșce, vedēnd cu ochii,
că 'n fiecare dimință câte o palmă de cele domnești
tot mai nant îl găsiu; ș-așá o crescut bobul cela până 'n
podul boldeiuului.

Décă o vedut așá baba, iar đice moșnégului:

— Ei moșnege, dar amú ce facem?

— Șciu eu, babo hăil?

— Apoi când ai mai șciut și tu ceva ca să șcii
ș-acú! tot cap gros de ȓtar ai fost și-i fi!...

— D'apoi babo hăil?

— Taci! — iacă să spargem acoperișul bordeiuului
și să facem loc bobului să creșcă in sus.

— Mēi babo, ai nebunit?! Da cum să spargem
acoperișul? Da decă a veni vr'o furtună, vr'o plóe mare,
nu ne inecă de vii in ghizunia asta a noastră aici? ha?

Baba că să móră, să piéră, că numai decăt să
spargă bordeiu ca să creșcă bobul.

Moșnégu, dec'o vedut că-și aprinde paie 'n cap.
n'o avut ce să se facă și s'o apucat de spart aco-
perișul.

Și iată că cum o spart acoperișul, bobul o ince-
put a creșce, vedēnd cu ochii, și se ridică, se ridică,
de-și strimbau moșnegii găturile uitându-se după dēnsul.
Ș-așá de dimință și până 'n sérá bobu o ajuns până
la țorta cerului, și s'o incărjoet acolo...

Décă o vedut așá minunăție baba și cu moșnégu,
apoi o cređut deabinele că intr'adevăr Dumneđu le-o
trimes buruiana asta, ca să li mai ție de urit.

Séra s'o culcat moșnegii, și in vis li s'o arătat un
ănger alb, cu aripi de aur, care li-o đis așá:

— Scólă moșnege și te urcă pe ist fir de bob până
la cer, și acolo, pentru faptele tale ispita viclénului,
cere dela Dumneđu tot ce vrei, și Dumneđu ȓ-a da
cu prisos.

Când s'au sculat dimință, au inceput a-ș spune
unul altuia visul; și decă au vedut că amēndoi acelaș
vis l'o visat, apoi a đis baba cătră moșnég:

— Du-te moșnege și nu te mai codi, că norocul
nostru o fost aista, și Domnul Dumneđu s'o milostivit
de noi.

— Așá-i, babo! da veđi că eu nu me pricep că
ce fel de lucru să cer dela Dumneđu, când m'oi suř
in cer.

— Da când te-ai mai priceput și tu la ceva,
Dómne fereșcel că decă nu eram eu, te trăgeau cânii
prin lume...

— Ian taci, babo, că...

— Ce să mai tac, că chiar așá-i.

— Ei lasă sfada amú și spune, ce să cerem dela
Dumneđu?

— Dă, știu și eu...

— Apoi decă nu știi, ce dracu îți umblă gura ca melițoiul cel hodorigitl...

— Apoi iacă ce gândesc eu, moșnege: Eu gândesc ca să cerem, unde tot ne-am stricat bordeiul cu bobul ista, să ne deie o casă mai bunisóră, mai ca ómenii, și câte ceva de ale gospodăriei pe lângă casă, că altă n'avem ce dorí...

— Bine, babo, așa oi face.

Și se apucă moșnegul să se sue pe bob; și se sue, se sue, tot se sue, pân ce se apucă cu mâna de tórta cerului; acolo, cum o ajuns, îl apucă doi sfinți de sub-suóră, îl urcă înăuntru, și-l duse drept inaintea lui Dumneđu.

Da Dumneđu cum ședea el in tronu lui, și-ș pep-téná barba cea albă și lungă până 'n pământ, ځise moșnegului:

— Ei bine, moșnege! ce vrei tu dela mine să-ți dau ca resplátă pentru credința ta și faptele tale cele bune de pe pământ?

— Ce să vreu, Măria Ta Dómne, — respunse moșnegul, tot băténd la metanii și făcénd la cruci; — ia ce să vreu, că eu me mulțámiam și cu cât aveam, da baba mi-o spus ca să cer dela Măria Ta o casă mai bunisóră decât bordeiul nostru, și ceva de ale gospodăriei, că prea ducem lipsă de tóte... numai unul Dumneđu ne șcie!...

— Așá va fi, — respunse Dumneđu, — du-te la locul teu iarăș pe pământ și vei găsi ceea ce do-rești.

Moșnegul după ce sárutá póla lui Dumneđu, eși din cer și se scobóri iarăș pe firul de bob până pe pământ.

Când puse piciorul jos, ce să veđi, minunea lui Dumneđu! — Unde se făcuse niște case mari și frumóse de zid gros, incungiurat de liveđi și grădini și vii — și unde rágeau și sberau o mulțime de dobitoce in ogradá; — iar când intrá in casă, unde-mi găsi pe babá lăfáindu-se pe o canapea de puf móle și imbrácatá numai in buhur și burangiuc, și un argat îi ținea dinainte tablaua cu dulceți, — și unde incepe baba cu un glas lenevos:

— Ce? tu ești bărbátele? cum ai pitrecut la drum? nu ți s'o întéplat ceva primejdie? — ia chimá flăcáii să te mai scuture, să-ți deie alte strae din gherghir, că aiestea-s prea ponosite pentru cinstita fața nóstrá!...

Moșnegului deodată nu-i veniá a crede; dar șciind c'o vorbit cu Dumneđu, cređu, și incepú a se da și el după vieța ast nouă și imbelșugatá.

O fi tráit ei așa cât or fi tráit, da baba sta tot locului neclintitá. Da intr'o ځi, ce-i trásneșce babei prin cap, cum ședea ea tot lungitá pe canapea cea de puf și trágea la tabac, că ځise moșnegului:

— Mě moșnege, mie mi-o venit o poftá!

— Ce poftá, bre?

— Ia o poftá ca tóte poftele; n'ai face reu să te sui iar la Dumneđu pe bobul nostru, și să mai cei ceva.

— Ian taci nevéstá! ce să-i mai cer, că dór avem amú de tóte, slava Domnului, nu mai ducem lipsă de nimical!

— Ci-i cap sec, tot secl da cui in lumea asta îi d'ajuns aceea ce arel ai mai auđit tu pe cineva încă ځicénd asemenea vorbe?

— Ba ځeu că nu.

— Atunci ascultá-me: Suie-te iar la Dumneđu și rógá-l să ne mai intineréscá cu vr'o doueđeci or pa-

truđeci de ani, și să te facá pe tine impérat și pe mine impératésá, iaca așa!

— Mě, nevéstá, da ai nebunit?

— Ba-s in tóte mințile, mēi bărbatel!

— Mēi, da nu se póte una ca asta.

— Ba se prea póte, că s'a puté.

— Mēi omule, da mutrá de impérați om avé noi?

— Da câți sânt mai sluiți decât noi și lumea îi laudá de frumoșil!

— Da cu mintea nóstrá să cǎrmuim noi o impé-ráție, când tótá vieța n'am cǎrmuit decât niște ciređi de vaci și de porci...

— Hehe! câți impérați sânt, și nu-s vrednici nici de páscut porcii și tot ís impérați!

— D'apoi de intinerit cum să intinerim? Ce o să ځică lumea?

— ځică lumea tot ce-i place,

Eu pe gustul meu mi-oi face!

Decă veđu moșnegul că nu-i chip de scos in capet cu baba, se apucá și se sul iar pe bob; ajunse iar la Dumneđu și-i spuse tótá pátărănia cu baba.

— Bine tinere impératel! — îi respunse Dumneđu, totul s'a făcut după dorința vóstrá.

Deodată moșnegul s'o simțit intinerit, ca la 30 de ani, și s'o veđut imbrácat numai in aur și 'n pietre scumpe, — și când s'o dat jos iar pe firul de bob, unde-l așteptá in ograda curților lui o mulțime de musici și cu darabane, și o mulțime de oștire, cu tunuri și cu cai, cât cuprindeai cu ochii...

Și când intrá pe ușa casei lui, care se prefácase intr'un palat ce strálucí ca sórele, unde găsi pe nevéstá lui intineritá ca la 20 de ani și incungiuratá de vr'o douespredece domnițe tinere și de o mulțime de róbe, care o apérau de mușce, cu cođi de páun in-crestate tot cu diamanturi și brilanturi... Și unde toți i se inchinau și-i ځiceau Măria Tal! — de-i veniá moșnegului să nebunéscá deatáta cinste și deatátea bunétáți...

Acum, o fi impératit ei așa cât o fi impératit — da bobu dela locul lui nici nu se uscá, nici nu imbé-trániá, ci tot verde și inflorit státea.

Și iatá, că intr'o ځi iar îi trásneșce ceva prin cap babei, care acum erá tinerá și impératésá, și ځise impératului:

— Impérate bărbatel! Cât avem, avem noi; dar tot este cineva care-i mai presus de noi? — de ce să nu fim și noi tot așa de mari ca și densus?

— Da cine, bre impératésá?

— Apoi iaca Dumneđu!... Adecă de ce n'aș fi și eu Dumneđuítá?

— Batá-te mama lui Dumneđu, nebuno ce ești! dar la asta te gándești tu! da te-or legá ómenii și te-or duce să te-asvêrle in vre-o prăpastie, decă te-or auđi vorbind așa!...

— Ba iaca chiar in ciuda ta, dobitocele, am să me fac Dumneđuítá.

— Mai taci, că te-or legá!

— Ba chiar in ciuda ta! iac' așa!...

Și tot îi bátea din pumni și sáriá in sus, că are să se facá Dumneđuítá.

Impératul decá o veđut așa, o lásat-o in plata lui Dumneđu, și s'o pornit cu háitașii lui la vénat.

Da impératésá, cum erá ea infoietá numai cu fuste și cu rochii de mătásuri și de catifele, își pune in gând să se suie ea singurá pe bobul ei până la Dumneđu, ca să-i cérá acolo s'o facá Dumneđuítá.

Pe gânduri.

Dis și făcut — și unde începù a se acătă pe bob; și se suie, se suie, tot se suie, până ce ajunge la vântul cel turbat.

Da vântul cel turbat, care de când trăește el încă n'o fost insurat și nici chip de femee n'o vëdüt să-i calce prin împărăția lui, când o zărit-o, s'o cuprins de dragoste pentru dënşa; și când s'o pus de o suflat pe o nare, i-o umflat de-odată tot fuștăritul și rochieritul ce avea pe dënşa; și precum ea nu șciea și nici n'avea putere — däl ca orce muere, — să se ție zdravän de firul de bob, pe care se suise, o zmuncit-o de s'o rupt bobul și o început a o duce prin nourii cale de peste cincideci de poști, — pân ce o ajuns la o mare adâncă. Ș-acolo i-o dat drumul din înălțimea nourilor de o ajuns până in fundul mării.

Ce o fi făcut vântul turbat cu dënşa in fundul apelor, el șcie, că nimene de numele babei-impărătese nu i-o mai audit; — atâta se șcie că deatunci marea reu s'o negrit și cu mare primejdie pentru călători s'o făcut, că numai talazuri și vârtejuri clocotesc printr'ënşa.

Iar împăratul când s'o intors dela vênătóre și nu ș-o găsit împărătesa, ș-o mai vëdüt bobul rupt și vestejit, ș-o inchipuit indata de perđania nevetei lui și adânc o oftat și o suspinat — și din gură așă o grăit:

— Dumneđeu s'o ierte și să-i fie sufletul odihnit! că pecăt o trăit mult bine o făptuit; da și decă o murit, multă lume o liniștit!

N. A. BOGDAN

„La Ana lui Gica.“

(In dialect local.*)

Motto:

Ano, Ano!
Logojano.

Ano, Ano! Logojano,
Calșe-o róta pälărie!
Că mai bine-ți ședje ție,
Ca-o rumână d'omenie,
La jocu dă Sânt-Ilie,
Să-ți porți conșu cum ți-i data,
Și ca națta să-ți porți fata,
N'aduni bani tu cu lopata,
Ca să-i dai la «Șvoarț» d'agata.

Ano, Ano! Logojano,
Sări la joc ca un viăbetce,
Nu-s ca tcine, multe fetce,
Dar pă tcine¹, tetce-tetce,
Stau «ca nuca pă păretce!»
Und'-ți mărâma vestită,
Dă la bună-ta udjită?²
Und'-ți sucna ha 'n tăriță,
Și cătrînța ha 'npupită?³

Ano, Ano! Logojano!
I-uitcite⁴ la-a lu Burugă,
Cātu-i de mândru la rugă,
Jucătorii-i vin în fugă,
Și la vorbe dulși-i 'ndrugă.
Ea în port dă păuriță⁵,

* Bănățenii din unele părți indulcesc pe *c* in *ș*; in loc de *cine=șine*. De asemenea indulcesc pe *t* cu *c*, și pe *d* cu *g*: cu *tine* cu *tcine*, *șede=ședje*, ¹ *tetce-tetce=tôte-tôte*, ² *udjită=masă*, ³ *'npupită=inbobocită*, ⁴ *'uită-te*, ⁵ *păuriță=burgeză*.

Sémënë cu o grofiță¹,
Dă ha-mai înaltă viță,
Bătar că îi pilăriță!

N'are «mider»² d'are vacă,
Ea cu portu ei sē 'mpacă,
Are bani ș-o fost sāracă
Și avere-o să mai facă,
Din piaț când vine-acasă,
Pune dă 'mbucat pă mēsă,
In dolaf florinții-i lasă,
Și dă modă niși nu-i pasă!
Ano, Ano! Logojano.

Dar tu Ano, — vai-do-mine!
Tce³ chichești ca nu-șciu-șine,
Toți sē rîd p'ascuns dă tcine,
Că nimic nu-ți ședje bine.
Când în loc dă o mărâma
Porți pă cap, făr' să-ți dai samă,
Pălărie?! — O mamă, mamă!
Par' că ești dän «panoramă»,
Ano, Ano! Logojano.

Logojana adgevērătă,
Mândră-i numa năschimbată,
Cu mărâma păstă spată,
Și cu sucna ha umflată!
Nu da banii pă nimica,
C-o să-l sārăcești pă Gica!
Dă n'o s'aibă niși musica,
D'und' s'o plătescă lui Nica!⁴
Ano, Ano! Logojano.

VICTOR V.

Amorul la diferite popóre.

Francezul are amorul vesel, hazliu și vorbareț
Franceza are un amor iresistibil și nestatornic.

— Englezul are amorul rece, precis — Engleza
un amor romantic, ușuratic, vaporos.

— Italianul are amorul pasionat, bănuitor și res-
bunător — Italianca are un amor ardător, evlavios și
gata să se rupă.

— Spaniolul are amorul sincer, devotat și gelos
— Spaniola, un amor vioiu și voluntar.

— Austriacul are amorul adânc, credincios și ho-
tărît — Austriaca, un amor neplatonice, seducăr și liniștit

— Americanul are amorul îndrăzneț și grăbit —
Americana, un amor provocător, tiranic și capricios.

— Rusul are amorul misterios și fantastic —
Rusca un amor focos, o flacără ce se stinge lesne.

— Turcul are amorul despotice sensual și schim-
băcios — Odalisca are un amor pasiv, resemnat séu
ardător și ucigător.

— Germanul are amorul greoiu, naiv și incredător —
Germana, un amor sentimental, lingușitor și necredincios.

— Belgianul are amorul cinstit și adânc — Bel-
giana are un amor serios și simplu, amor din inimă.

— Elvețianul are amorul timid, bun și curat —
Elvețiana, un amor blând, virtuos și credător.

— Svedezul are amorul irfrănat, poetic și ne-
schimbat. — Svedeza are un amor cast, liniștit și credincios.

¹ Grofiță=contesă, ² mider dela nemți=corsetul dela fran-
tuzi, ³ chichești=gătești, ⁴ Nica=vestitul capelmaestru.

Macsime și reflesiuni.

Codul amorului cunoșce numai o crimă, minciuna, numai o pedepsă, mórtea.

*

Toți cei care intrébă, pentru ce trăim, toți câți își blastemă vieța, n'au iubit niciodată séu — au iubit prea mult.

*

Cel ce a iubit și a fost iubit, șă fi fost acésta chiar și numai o singură ți, n'are drept să blasteme vieța.

*

Pentru a cuceri un bărbat e de ajuns o frumșețe mediocră séu chiar și numai o ořeș-care formă de corp plăcută — ba adesea e de ajuns chiar și numai prezența unei femei. Pentru a cuceri o femeie, trebuie mai nainte de tóte să-i plăci.

*

A plăcé unei femei e un cuvânt, care denotă suma dela o sută de virtuți séu o mie de apucături artificioșe.

*

Pe femeile care sânt ușor de cucerit, le și pierde cineva mai lesne; femeile inse a căroră cucerire a costat multă ostănelă, sânt ușor de păstrat.

*

Vai de acea femeie, care in anumite lucruri tradéză, că șcie mai mult ca bărbatul! El vré totdeauna să fie dascalul, iar nu școlarul ei.

*

Póte cineva să fie gelos fără să iubéscă — precum cineva póte iubi fără să fie gelos.

*

Femeia care se vinde bărbatului merită compătımire; bărbatul care se vinde femeii — cel mai profund despreț.

*

De obicei femeia cea frumósă e gelósă de femeia de spirit; femeile cele renumite sânt adesea gelóșe de camarierile lor.

*

Gelosia din tóte pasiunile omenéști e cea mai bestială, neînțeleșă, ridiculă, crudă și nebună.

*

Cel care crede că o căsătorie convențională va avé in sulta sa și amorul, acela trebuie să credă și aceea, că poți seméná secară și să culegi pepeni.

*

Durere și amor, compătımire și amor, precauțiune și amor, gréță și amor, recélă și amor — tot atâtea combinațiuni imposibile și cele mai mari contraste pe care le ofere natura.

*

In amor e mai bine a primi cu o sărutare mai mult și cu țece scrisori mai puțin.

*

Femeile scriu cele mai frumóșe bilete de amor, dar ele tóte la olaltă nu ecuivaléză cu o privire, un zîmbet, un suspin de al lor.

*

Décă s'ar scrie mai puțin scrisori, cu cât ar fi mai puțin regretele și desamăgirile și cu cât mai multă fericire! Eu cred, că cernéla e veninul cel mai periculos pentru amor.

*

Femeia care plânge, fără să șcie pentru ce, e ca și paserea solitară, care cântând cere amor.

Traduse de

CAMIL B...

Dómne cum ar fi de bine!

— Poesie poporală. —

— Eu, d'acasă dela noi,
Te vėd, lele, la rėsboi,
Cum îți umblă mănle,
Cum tot dai cu brăglele.
Și gândesc atunci in mine:
Dómne, cât ar fi de bine
Să-ți fiu eu suveică 'n mână,
Să me porți o sėptemână,
Dintr'o mână 'n altă mână!

— Eu, d'acasă dela noi,
Te vėd, bade, lângă boi,
Cum îi paști pe mugurel,
Numai singur, singurel,
Și gândesc atunci in mine:
Dómne, cum ar fi de bine,
Să-ți fiu fluer, mēi bădiță,
Să me pui l'a ta guriță!

I. G. BIBICESCU.

Felurimi.

Rudenie americană. După legile din Patagonia, muma vitregă póte să se mărite cu fiul bărbatului ei decedat, cu tóte că acest fiu prin căsătorie devine și fiul ei. Iacă o istorie fórte simplă, care a dat nașcere, acum o lună, la o fórte mare incurcătură de rudenie, adecă, a creat un fel de rudenie americană. De un an Jammes, se căsătorise cu mama lui cea vitregă numită Fanny, și din acéstă căsătorie s'a născut Villiam. James, care nu e un idiot, după nașcerea lui Villiam își făct următórea întrebare: Care este stărea civilă a individualității mele? — M'am insurat cu mama mea cea vitregă, deci sânt fiul și bărbatul ei; Villiam este fiul mamei mele vitrege, deci este fratele meu, dar este in acelaș timp și fiul meu... prin urmare eu sânt tatăl și fratele lui Villiam. Și fiind că tatăl unui frate este și tatăl celuiialt rezultă că eu sânt tatăl meu ėnsu-mi. Adorata mea Fanny, al cărei fiu sânt, trebuie să fie bucuria fiului meu, și eu, care sânt bărbatul bunicei, trebuie să fiu și bunicul fiului și prin urmare bunicul meu ėnsu-mi. Frumósă țeră trebuie să fie și Patagonia!

Creșcerea la ambele secse. Din observațiile făcute asupra a 3200 de persóne, între 5 și 21 de ani, s'au scos următórele incheeri: lungimea capului este mai mică la fete in tótă perioda creșcerei; dar deosebirea de lungime variază mult. La fete cea mai mare lungime a capului este atinsă cătră al 18-lea an; la băeți trebuie să mergem până la al 13-lea. Capul fetelor este mai îngust decât al băeților și lărgimea presintă, ca și lungimea, periode alternative de creșcere și de stare pe loc. La 17 ani fața are cea mai mare lărgime la fete, iar la băeți — la 18 ani. Cât despre statură, băeții sânt mai mari dela 5 ani, dar dela al 7-lea la al 9-lea an, fetele și băeții au creșcere aprópe egală, după care băeții le întrec iară timp de vr'o doi ani. Cătră al doispredecelea an fetele au talia mai mare și ele remăn astfel până la al 16-lea an; de aici băeții sânt superiori in mod definitiv. La femei talia par' că nu prea creșce după 17 ani, dar la băeți creșcerea ține chiar și după 18 ani. In resumat femeile ating deplina lor desvoltare inaintea băbăților. Pentru tóte măsurile — afară de greutate — fetele își sferșesc desvoltaraa lor cătră al 18-lea an.

Capricii.

Intemplantarea făcuse ca să locuiesc în vecinătatea doșorei Lia Aureescu. Acastă fată de altminteri foarte frumoasă, avea defectul — decă defect se pôte numi — d'a se ține prea mândră. Nu mi-ar fi fost necas, decă acăsta ar fi intrat în caracterul ei, dec'ar fi fost cum am țice, mândria înăscută în ea, dar nici de cum! Eu care o studiasem cu deamănuntul țile întregi, șcieam că se preface. Altă atitudine avea când se află singură și alta când se întâlnește cu mine, séu când me zăria de departe. Din blândă, veselă, sburdalnică, vorbitoare ce eră când me credea departe de dănsa, devenia tăcută, rece, luă un aer maestos, un aer de comandant îndată ce vedea că me apropiu de dănsa.

O cunoșteam din vedere de aproape doi ani; nu schimbasesem înse cu ea nici două vorbe. Lumea de prin pregiur eră foarte sigură că sântem prieteni buni; auđiam vorbindu-se chiar despre căsătoria noastră. Nu putea nimeni crede că noi nu vorbim, și atitudinea noastră îndiferentă făcea pe mulți să credă în o ipocrisie bine susținută. — Cochetăria Liei nu avea margini. Voiă să me chinuiescă și pace bună. Eră un ânger care se exercită în rolul de gâde și nu-i ședea reu. De câte ori n'am surprins-o privindu-me pe furiș de după câte o perdeal. De câte ori nu i-au sticlit ochii de după dantelele subțiri și transparente ale evantalului. Și cu tôte astea când lăsă evantaliul în jos, figura îi devenia ceea a unei statui: rece și cu o atitudine egală pentru tötă lumea. Nu țiceau nimic mușchii obrazilor ei, ochii ei erau nevorbitori.

Asta nu putea să ție mult.

M'am întrebat:

Me iubește séu nu acastă fată? Decă me iubește, de ce nu-ș schimbă atitudinea? Decă nu me iubește, de ce se interesăză atâta de mine când șcie că n'o ved?

Face tôte acestea din iubire séu are numai o manie curiosă și neșplicabilă? În ori ce cas eră de demnitătea mea să me revolt.

M'am decis să schimb rolul ce-l avusesem până atunci și l'am schimbat. Din zămbitoare și veselă, figura mea a devenit posomorită ca un nor. Mi-am schimbat mersul. Am început să calc întocmai ca Lia, maestos. Ceva mai mult, eu mai adăogam aerului de mândrie și un aer de dispreț pentru tot ce me încungiură.

În prima ții a schimbării mele n'am produs nici o impresie deosebită. De sigur ea vedându-me astfel și-o fi închipuit că sânt supărat de ceva séu că cine șcie ce am. A doua ții acelaș lucru. Tocmai la a treia ții am observat că cocheta se uită la mine lung și cu o atitudine întrebătoare. Am vedut în chipul ei că se mișcă câți-va mușchi. Eră un progres. Peste o șeptemână me perfecționasem în rolul meu, rol pe care-l jucam numai în fața ei.

Am vedut-o zămbind la o rađă de sóre ce intră pe ferăstra ei. Am vedut-o mângăind o pasere, sărutând niște flori, de față cu mine. Fruntea i se descătise. Zămbetul părea că vré să-i isbucnescă în figură. Peste o lună se schimbasesem cu totul, dar cu totul. Eu devenisem ceea ce eră ea înainte și ea îmi luase rolul meu din trecut.

Am auđit prin apropierea mea șopte dulci ce ve-

niau dela dănsa. Am mirosit flori pe care ea lăsă să-și scape ca din greșelă din mână.

De multe ori găsiam pe mēsa mea versuri fără sens scrise de mână ei, séu câte un căpătēi de panglică uitat de ea. Și când plecam trecând prin aleea lungă de dinaintea caselor, auđiam câte un cuvânt care me făcea să-mi pierd mințile de fericire. Eram înse decis să joc minunatul rol încă mult timp.

E o voluptate nespūsă în cochetărie, lucru care face pe femeii să o prefere amorului. Ideea că cineva me iubește și este chinuită de atitudinea mea, me îmbetă, me desmerdă, me inebuniă.

Voiam să lungesc cât de mult acest capitol întrodător al cărții numită *Amor*. Îmi plăcea mult și nu voiam să trec înainte. Me temeam că capitolul ce are să urmeze va fi mai slab, mai fără gust.

Me gândiam cât am să riđ cu Lia când îi voi descoperi planurile mele. Me gândiam cât de mare va fi fericirea noastră când vom încheia pace, când vom vorbi, când ne vom iubi.

În cele din urmă începusem să constat că purtarea mea avea să devie supărătoare, intristătoare chiar: eră să fie luată drept purtarea unui om fără de inimă și fără de bună creștere și me deciseseam să deviu tot copilul vesel și curtenitor de altă dată. Dar cum eră să me schimb așa d'odată? Trecerea ar fi fost prea bruscă. Ce și-ar fi închipuit ea ênsăș? Trebuia să me schimb treptat, încet-încet de tot.

Pe când înse îmi tot făceam planuri peste planuri cum să me schimb, într'o ții, intrând în camera mea, dau peste un buchet de flori lângă care se află un mic plic nelipit.

— S'a sfârșit! am țis eu, trebuie să încetez! Atitudinea mea a avut succesul dorit, dar odată victorios trebuie să încetez.

Am mirosit buchetul care-mi vorbeia de amorul Liei și me pregătiam să desfac și plicul spre a-i citi dulcile ei cuvinte de dragoste.

Emoțiunea și fericirea me șguduiau din cap până în picioare. Par' că eram beat.

Dar desfăcând scrisorea între altele am cetit:

«Domnu și dómna Aureșcu are onóre a ve face cunoscut căsătoria fiicei lor Lia cu domnu Constantin Zantianu tiner profesor de caligrafie, și ve rógă să binevoiați a asistă la ceremonia religioasă ce se va face la sf. biserică Bradu din capitală etc. etc.

M'am trezit cu desevertire și m'am convins pe deplin de ceea ce făcusem.

DIMITRIE TELEOR.

Doina.

Mult îmi place s'ascult doina,

Jalnic, trist suspin,

Care par că-mi ușurază

Dorul meu din sîn.

*

Când sânt vesel, vreau atuncea

Doină să ascult,

Când sânt trist, îmi place doina

Încă și mai mult.

*

Ș-aș vré chiar când s'o sfârși

Al vieții-mi val,

După drógă tot s'aud

Doine din caval.

GHEORGHE DIN MOLDOVA.

Ilustrațiunile din nr. acesta.

Favorita mamei. E singura fetiță în familie. Singură, dar și bună și frumoasă. Când o vede mamă-sa, stă s'o sôrbă cu ochii. Nici nu-i mirare, c'asă copil drăgălaș nu mai este alta. E favorita mamei. Dragostea mamei se și cunoșce pe fetiță, căci e bine ingrită, are haine frumoșe și curățite. Cine-o vede pe stradă, exclamă: Ce ângeraș de fetiță!

Pe gânduri. Tineră și cu frumuseți ademenitoare, sede la mesă și citeșce. Întôrce nervos foile și par că mintea nu-i stă acolo, ci rătăceșce undeva. Și de-odată, fără să șcie ce face, lasă cetitul, se opreșce și stă pe gânduri. Ôre pe unde-i rătăcesc gândurile?

LITERATURĂ și ARTE.

Sciri literare și artistice. Dl. I. G. Bibicescu a scos de sub tipar la București un volum de «Poesii populare din Transilvania» adnotate și însoțite de o prefață. — Dl. V. A. Urechia a dat publicității în București «Darea de sēmă a dlui vice-președinte al Ateneului, V. A. Urechia, citită în ziua de 24 novembre 1893, cu ocazia serbătorii jubileului de 25 de ani a acestei instituțiuni.» — Dna Aman, soția reposatului pictor D. Aman din București, a dăruit școlii de bele-arte de acolo 56 de acvarelē, opere originale ale soțului dsale. — Dl. St. Mihailescu a publicat la București un studiu asupra «Invetămētului primar» din România. — Dl. Dimitrie Teleor a publicat la București un volum de «Nuvele alese». — Dl. Al. Vlahuță a scos la lumină tot acolo un volum care cuprinde «Poesii vechi și noue». — Dl. Trăian Demetrescu a tipărit o nouă culegere a poeziilor sale, sub titlul «Sensitive».

Literatura classică. Dl. Teodorescu G. Dem., profesor în cursul superior al liceului Mateiu-Basarab, bine cunoscut și pe terenul literar prin mai multe scrieri de valoare, a publicat la București o carte care va fi de mare folos atât pentru profesori, cât și pentru elevii lor. Acesta pōrtă titlul: «Istoria Filosofiei Antice. Orientul, Grecii, Romanii, Creștinii». Lucrarea combate teoria, că limbile mōrte: latină și greacă sânt cu totul anevoioșe și vine să ușoreze și să sporēscă studiul classicismului. Volumul, precum ne spune autorul în prefață, este lucrat mai întēiu în scop didactic, ca să inlesnēscă studiul classicității în tōte școlēle secundare și să ajute chiar studenților facultății de litere; după aceea spre ușurarea profesorilor de limbile greacă și latină, în fine pentru instruirea ori cărei persoane, care ar dorī să-și cultivate mintea și inima, prin cunoșcerea unui resumat metodic despre productele și desvoltarea cugetării umane în decurs de XIV seculi. Atragem atențiunea dlor profesori. Prețul 8 lei.

Publicațiunile istorice Hurmuzachi. Academia Română a publicat o dare de sēmă despre această publicațiune istorică. Tipărirea colecțiunii s'a început la 1876, prin decisiunea luată atunci de dl. Titu Maiorescu, ministru al cultelor. Pentru facerea acestei publicațiuni, ministeriul a numit atunci o comisiune compusă din dnii M. Kogălniceanu, A. Odobescu, T. Rosetti și D. Sturdza, iar secretar al comisiunii dl. Ioan Slavici. Publicarea a urmat până la 1880/81, atunci ministeriul a trecut publicațiunea către Academie, care a primit și a recunoscut comisiunea instituită de ministeriu. Academia ș-a dat silința a imbogăți colecțiunea documentelor

prin noue cercetări și descoperiri printr'unele archive bogate în documente privitoare la istoria Românilor. Astfel s'au decopiat documente prin arhivele din Veneția, Moscva, Roma, Paris, Lemberg, Cracovia, Varșovia, care tōte s'au și publicat. Comisiunea a decis să publice și documentele ungurești și polone, tipărite prin diterite publicațiuni; cu adunarea, coordonarea și tipărirea acestor documente a fost însărcinat dl. Nic. Densușianu, care a și dat pân' acuma cinci volume; iar dl. Ioan Bogdan a fost însărcinat cu întocmirea documentelor adunate din colecțiunile polone și a publicat un volum. Mai sânt de publicat o mulțime de documente, vr'o 14—15 volume.

O serie de nuvele. În curēnd va apăre la București o serie de nuvele în fascicule. Inceputul se face cu «Ion al Marandei» de P. Zosin. Viēta țerănēscă atât de uitată și oropsită va formă subiectul acestor nuvele. Depositul la tipografia diarului «Lupta.»

Căltindar socialist. Socialiștii români au scos la lumină în București un «Almanach al social-democrației» ilustrat cu mai multe portrete. În acesta se află lucrări de dnii Gherea, T. Nădejde, V. G. Morțun, C. Mille, T. Demetrescu și de dna Sofia Nădejde.

Reviste noue. Ateneul Român din București a început să publice o revistă care pōrtă titlul asemenea «Ateneul Român» științe-litere-arte și va eși odată pe lună. Numerul prim cuprinde lucrări de dnii: C. Esarcu, V. A. Urechia, P. S. Aurelian, Șerbănescu, N. Petrașcu, G. Dem. Teodorescu, C. Stăncescu, dr. Chabudian, T. G. Dj. — La Sibiu va eși în luna lui aprilie o nouă revistă literară-sciintifică, de trei ori pe lună, în format de cvart mare.

Diaristic. Tribuna și Fōia Poporului au reapărut de nou, căci dl. I. Popa Necșă, împedecat prin inchișore d'a putē fi editorul, a vëndut institutul tipografic dlui T. Liviu Albini, carele astfel a devenit și editorul ambelor diare. — Legalitatea, diar nou, a apărut la Iași ca organ al partidului liberal.

TEATRU și MUSICĂ

Operă și operetă română. Încă din anul 1882 s'au început a se face încercări de musică lirică la teatrul național din București, cu cântăreți români din conservator. În curs de mai mulți ani s'au reprezentat cu succes diferite operete și opere comice, până ce în 1885 luna maiu pentru prima-ōră s'a montat în româneșce opera «Linda de Chamonix», cântată numai de elevi din conservator, în frunte cu primadonna dna Leria. În anul viitor apoi s'a făcut o stagiune regulată de operă și operetă română, aprețiată călduros și de celebra Patti. Din nenorocire, invidia și intrigile străinilor și ale vechilor impresari de operă italiană, în loc de a se urmă inainte, în anul următor au readus opera italiană. După câțiva ani inse iar s'au reluat reprezentațiile lirice române, dar apoi intrigele izbutind, s'au gonit cu totul din teatrul național cântăreții români, înlocuindu-se cu opera italiană foarte scumpă și nu totdeauna la înălțimea artei. Acuma s'a lățit vestea prin București, că fostul director al operei italiene ar cere o subvenție pentru a rencepe opera română cu elevi eșiți din conservator și cu artiști români din străinătate. În urmarea acesteia, mai mulți artiști și profesori de musică au adresat corpurilor legiuitoare o cerere, ca subvenția pentru formarea operei și operetei române să nu se dea unui străin, ci românului George Ștefanescu.

Concert și bal in B. Comloș. Reuniunea de cânt din B. Comloș a dat mercuri la 2/14 februarie acolo un concert, cu următoarea programă: Motto: Cântă române! Hai in horă, cvartet de G. Dima; Unirea principatelor, cvartet de Porumbescu; Cântecul voinicului, poesie de Isaia Bosco, declamată de I. Popescu; Cislă, cvartet de Porumbescu; Primăvera, cvartet de Vidu; Moș Martin, poesie de Iul. Grozescu, declamată de T. Damian; Luna lui maiu, cvartet de Porumbescu; Blăstēmul lui Alesandru, poesie de V. Alecsandri, declamată de A. Balan; Musicanții dela Praga, cvartet de G. Popp. Tōte cvartetele s'au executat de reuniunea de cânt, sub conducerea dlui I. Popescu. După concert urmă balul. In pauză Călușerul și Bătuta. Invitarea plină de greșeli tipografice este un nou motiv ca reuniunile noastre să-și tipărăscă invitățile in tipografii românești. Comuicațiunea pe căile ferate fiind foarte lesnicioasă, ori de unde se pot primi la vreme.

Reuniunea română de cântări și musică din Lugos a aranjat sub conducerea dlui I. Vidu mercuri in 14-lea februarie st. n. un concert impreunat cu joc in sala otelului «Regele Ungariei». Venitul curat s'a destinat fondului reuniunei. Pogramul: 1, L. Gordigiani: «Clementina» cor micst cu bariton solo. 2, I. Mureșianu: «Trecui valea», cor micst cu o variă de I. Vidu. 3, C. Cordonean: «Hora», cor micst. 4, Schumann: «Sorrentina», cor bărb. cu tenor-solo. 5, I. Vorobchievici: «Inainte inainte», cor de băeți aranjat de I. Vidu. 6, G. Verdi: «Othello», (corul estern din act II), cor micst acompaniat cu piano de dna Elena Dobrin. 7, F. Ricei: «Il sunatore de campane», cor micst, aranjat de I. Vidu. 8, I. Costescu: «La frații mei», cor micst.

Reuniunea română de cântări din Sas-Sebeș arangeză duminică in 18 februarie n. un concert in sala cea mare dela otelul la «Leul de aur» cu următoarea programă: 1, «Frunđuliță», cor micst (secstet) de G. Musicescu. 2, «Cucuruz», cor bărbătesc de V. Humpel. 3, «Rēsai lună», cor micst (secstet) de G. Musicescu. 4, «Hai in horă», cor bărbătesc de G. Dima. 5, «Cântec final», cor micst de Kreutzer. 6, «Sunt soldat», cor bărbătesc de G. Dima. 7, «Stăncuța», cor micst (secstet) de G. Musicescu. 8, «Dorirea», cor bărbătesc de C. Attenhofer. 9, «Nevēsta», cor micst (secstet) de G. Musicescu.

Să se jōce piese originale. Din incidentul reprezentațiunilor teatrale date de «Junimea» din Cernăuți, dna Elena Voronca scrie in «Gazeta Bucovinei» indemnând tinerimea ca in loc de piese străine, să jōce piese originale românești. Ori cât de puține ar fi aceste, totuș sunt destule câte ne-ar trebui noue. Afară de operele lui Alecsandri séu Caragiali, sunt altele destul de deplinite, care ar putē să ne dea hrană și inflăcărare. Decât să vedem pe scenă străini in gânduri și simțire, pe care nu fiecare din noi, in felul seu de a fi, îi putem urmări cu gândul și pricepe, mai bine ne-am privi un cias séu doue pe frații noștri, i-am auđi vorbind și simțind, atunci am invēță a cunoșce, ce-i vorba, ce-i gândul, ce-i sufletul de român, in noi atât de păraginit.

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

Știri bisericești și școlare. Dl Nicolae Diamandi, diacon ceremonial in Oradea-mare, a ținut duminică in biserică gr. or. română din piață o cuvântare, indemnând poporul a ținē la limba și religiunea sa și aretând primejdiile

ce se ascund in nouele reforme politico-bisericești. — Școlile din Blaș au să se mărescă, deorāce nu mai respund trebuinței. Aflăm din «Unirea», că in săptămāna trecută arhitectul Mazzuchi a și măsurat locul, unde are să se mai ridice câte o aripă la gimnasiul superior, precum și la internatul și școla de fete din Blaș. — *La Lausanne*, in Elvetia, s'a infiintat la facultatea de litere și o secție de filologie română; Academia Română i-a trimes mai multe cărți prin ministeriul de instrucțiune publică.

Doctori noi. La 10 l. c. au fost promovați de universitatea din Cluș, la gradul de doctor in medicină dl Mihail Pop și la gradul de doctori in drept dnii Ladislau Giurco și George Linul.

C E E N O U ?

Hymen. Dl dr. George Popescu, nou avocat in Arad, astăzi sâmbătă s'a cununat cu dșora Gizela Zigre, fiica dlui Nicolae Zigre avocat in Oradea-mare. — Dl dr. Petru Cornean, avocat in Oravița, la 11 februarie s'a cununat cu dșora Cornelia Manguia, fiica cea mai tineră a regretatului nostru amic Simeon Manguia, asemenea din Oravița. — Dl Ladislau Petrilă, absolvent al diecesei Aradului, de loc din Macea, s'a logodit cu dșora Cristina Besan, fiica dlui Iosif Besan paroc in Giula. — Dl Al. A. Comșa și dșora Maria Radu Mușat se vor cunună la 13/25 februarie la Târlungeni. — Dl Ioan B. Bodean din Brăila și dșora Maria St. Dragomir s'au cununat in duminica trecută in Satulung lângă Brașov. — Dl Ioan N. Bidu, comerciant in Brașov, s'a logodit cu dșora Theodora M. Chichomban din Tulcea, România.

Știri personale. Părintele Lucaciu la 11 februarie a scăpat cu desevēșire din osēnda de 13 luni de temniță; din incidentul acesta societatea română din Budapeșta i-a dat un banchet festiv. Intorcēndu-se in Ardeal, la Cluș a fost primit cu mari ovațiuni; iar dl Coroian a dat un prând in onōrea eliberatului. — *Micul principe Carol*, insoțit de doica și bona sa, a făcut duminică pentru prima-ōră o preumblare in trāsură prin București. — Dl dr. Vas. Bologna, profesor și director la școla Asociațiunii in Sibiu, a fost ales secretar al doile al comitetului central.

Procese de presă. «Vulturul» din Oradea-mare are de odată doue procese de presă; amēndoue i s'au intentat din oficiu. Redactorul respunđtor, dl Iustin Ardelean, a și fost ascultat de cătră judele de instrucțiune. Pertractarea se va ținē in treiluniul al doile inaintea juraților in Oradea-mare.

Institute de credit. *Arieșana* din Turda va ținē adunarea sa generală in 24 februarie n. Din raportul direcțiunii aflăm, că in anul trecut acest institut a suportat multe și mari lovituri. De o parte s'au abđis și ridicat o parte mare din depuneri, de alta parte, din lipsa de bani, băncile cu care stă in legătură de reescompt i-au urcat etalonul de interese și i-au abđis capitalele. Cu tōte aceste institutul e in poziția de a da și acuma dividenda de 8%. — *Mureșeana* din Ofenbaia va avē adunarea sa generală in 5 martie n. Capitalul social 20,000 fl., profitul curat 4,521 fl. 10 cr. — *Lugoșana* se va adună la 28 februarie; capitalul de acțiuni 34,200 fl., profitul curat pe anul trecut 7609 fl. 75 cr. — *Iulia* din Alba-Iulia s'a convocat la adunare generală pe 6 martie. Capitalul acționar 25,000 fl., profitul curat 2493 fl. 11 cr.

Necrolog. *Leontina F. Negruțiu* n. Christian, învătătoare pensionată în Blaș, soția dlui Ioan F. Negruțiu profesor la preparandie în Blaș, a încetat din viață la 10 februarie în etate de 32 ani, lăsând în doliu familie mare.

CARNEVAL.

Balul din Arad a fost mai reușit în anul acesta decât în anii precedenți. Din raportul lung și plin de entuziasm al corespondentului nostru scotem numai următoarele: Strălucita sală din otelul «Crucea Albă» de mult n'a cuprins în sine un public românesc atât de frumos și de elegant. Acesta n'a fost numai balul ardanilor, ci al tuturor românilor din cinci șese comitate din părțile aceste: din Zam până la Seghedin și din Bichiș până la Lugos. Eră o adevărată plăcere a vedé împreună atâta români culti. Au fost de față dómnele: Albu (St. Miclăușul-mare,) Irina Antal (Beins,) Barbu (Pecica,) Beleş (Odvoș,) Cristina Codrean (Șiclău,) Cosma (Căpruța,) Curtuțiu (Arad,) Diaconovich (Timișóra,) Duma (Boroșineu,) Silvia Feier (Boroșineu,) Herbay, Hodoș (Arad,) Ermina Lazaru (Vinga,) Magdu (Ecica,) Maior (Lugos,) Novacu (Pecica,) Oncu (Arad,) Oprean (St. Miclăușul-mare,) Onițiu (Seghedin,) Pap (Aradul-nou,) Păcățian, Pavlovici (Pâncota,) Popescu, Popovici, Rudow (Ucuriș,) Zina Suci (Arad,) Sida (Șiria,) Tămășdan (Curtici,) Telescu, Truța (Arad,) Ursu (Curtachier) etc. și domnișorele: Elena Albu (St. Miclăușul-mare,) Florica și Silvia Antal (Beins,) Ana Beleş (Odvoș,) Cosma (Căpruța,) surorile Codrean (Șiclău,) surorile Curtuțiu (Arad,) Luisa Duma (Boroșineu,) Lucia și Valeria Feier (Boroșineu,) Victoria Hodoș (Arad,) Minerva Herbay (Arad,) Anuța Laslo (Seleuș,) Alma și Sidonia Maior (Lugos,) Viora Magdu (Ecica română,) Elena Oprean (Nereu,) Maria Onițiu (Seghedin,) Aurora și Florica Pavlovici (Pâncota,) Marióra Petruțiu (Șepreus,) Ana Popescu (Buteni,) Aurora Popovici, Elena Popovici, Elena Ursu (Curtici.)

Carnevalul de București. Prima serată dansantă la palat s'a dat în săptămâna trecută. Sala cea mare de dans și salónele mărginașe conțineau o lume destul de numerosă. Regele și principele Ferdinand cu principesa Maria au făcut intrarea lor în sală la orele 9. În fundul sălii partea despre sala tronului eră aranjată cu forțe mult gust o mică scenă pe care artiștii francezi dl și dna Febré au represintat piesa «Histoire du vieux temps» de Guy de Maupassant. După terminarea piesei, dansul a fost deschis de principesa Maria printr'un vals dansat cu dl major Cocea. Atât principele, cât și principesa Maria au dansat pe rând cu mai fiecare din persónele prezente. — **Balul societății funcționarilor publici** s'a ținut sâmbătă séra la Teatrul Național. Prințul Ferdinand și principesa Maria au sosit la orele 11 și au asistat la dansuri până la 1 după miezul nopții. Ambii au jucat forțe mult la tombola, au câștigat inse forțe puține lucruri. Au fost de față toți miniștrii cu soțiile lor și lume multă. Petrecere din cele mai frumoșe.

Balul Junimeii în Cernăuți a fost forțe splendid, intrunind tot ce Bucovina are elegant și distins, luând parte căpeteniile tuturor autorităților, în frunte cu Em. Sa mitropolitul dr. Silvestru Morariu-Andreevici, mareșalul țării Lupul, deputații br. Mustăța, Stîrcea, Grigorcea, Stefanelli, Onciul, consulul României Stamatiadi și alții. Balul l'a dechis presidentul de onóre dl

dr. Ioan cav. de Zotta cu dna barona Krauss, presidentul comitetului arangiator dl Const. cav. de Popovici cu dna Mihail de Grigorcea și dl Radu cav. de Grigorcea cu dna Constantin de Popovici. Au fost de față dómnele: Olga de Grigorcea, Alma de Volcinschi, Ana br. Petrino, Buchenthal, Maria C. de Popovici, de Pantasi, H. Miculi, Olga de Vasilco, Morariu, Stamatiadi, Voiuțchi, Onciul și dșórele Vasilco, Vanda de Volcinschi, Alice și V. Miculi, Elena Onciul, Stamati-Ciurea, Repta, Seleschi, Zotta, Berariu, Amalia Roșescu, Tomiuc și altele.

OGLINDA LUMEI.

Cronică mică. *O bombă nouă.* Abiá s'a decapitat Vaillant, care aruncase o bombă în camera franceză, și iată că un nou anarchist, cu numele Henry, a aruncat tot la Paris o bombă în cafenúea Terminus, rânind multe persóne. El a fost prins. — *Impératul Wilhelm* va rențórce la 21 l. c. visita principelui Bismarck la Friedrichsruhe.

Yachtul lui Vanderbilt. Diarul «Deily-News» dá câteva aménunte asupra noului yacht «The Valiant» al archimilionarului american Vanderbilt, care în acest moment vizitează porturile Indiei. Echipagiul este compus din 78 de ómeni, pasagerii sânt 9, printre cari domnul și dómna Vanderbilt. «Valiant» a fost construit la Birkenhead și a costat 100,000 de lire sterline (2.500,000 fr.) Este lung de 300 picioare, greutatea de 2,400 de tone și are forță de 4,500 de cai. «Salonul» ocupă tot centrul bastimentului, päreții de lemn sânt alb auriti; mobilele, în stilul Ludovic XIV, acoperite de catifea roșie. În bibliotecă, care este făcută din lemn de nuc, sânt o mulțime de cărți. Camera dnei Vanderbilt este tótă în ivoir și aur. «Budoarul» ei este împodobit cu mobile engleze antice în «cajou» ai acoperite cu atlas. Doue séu trei alte odăi, decorate în stil antic, se deschid în marele «salon» cu niște uși ale căror clante sânt de aur. Apoi vin apartamentele dlui Vanderbilt, mobilate nu cu mai puțin lucș decât acelea ale nevestei sale. În special în camera de culcare, tóte sânt încrustate în marmoră.

Concurs nostim. «O Tempo», un diar brazilian, a avut strania idee de a deschide un concurs și de a da un premiu bărbatului care va fi recunoscut ca cel mai urit în Brazilia. S'au presintat 208 concurenți, din cari numai 129 au fost recunoscuți ca admisibili la concurs. Frumósă colecțiune trebuie să fie acești 129 de fericiți muritorii! De observat un lucru curios este, că toți concurenții sânt ómeni însurați și majoritatea din ei au neveste frumoșe. Una din condițiunile principale ce trebuia să indeplinești ca să fi putut luá parte la concurs eră ca să nu fi trecut peste 35 de ani. Premiul a fost câștigat de un anume Matheus Gallo din Socorro, care a fost declarat: campionul uriciunei braziliene.

Calindarul săptămânei.

Dumin. celor 10 leproși Ev. 13 dela luca 19, c. gl. 3, a inv. 3.			
Diua sêpt.	Calindarul vechiu	Călınd. nou	Sórele
Duminică	6 Păr. Vucol	18 Concordia	7 0 5 29
Luni	7 Păr. Parteni	19 Susana	6 59 5 30
Mărți	8 S. M. Teod. Strat	20 Eucherius	6 56 5 31
Mercuri	9 S. Mart. Nichifor	21 Eleonora	6 54 5 32
Joi	10 S. Mart. Haralambie	22 Petru C.	6 52 5 34
Vineri	11 Mart. Vlășie	23 Serenus	6 51 5 35
Sâmbătă	12 Păr. Meletie	24 Mathias	6 49 5 37

UMOR și SATIRĂ.

Trageri pe sfără.

Ađi, când carnavalul este
Mare domnitor la noi,
Se intęmplă mereu trageri,
Trageri pe sfără tot noi . . .

Vremea uite cum ne trage
Tot la cętă și la nori,
Ba ne trage câte-o plóie
Măzărícă séu ninsori . . .

Influența iar ne trage
Junghiu in spate, ba și 'n cap,
Și te ține in pat bine,
Fedeleș, legat proțap! . . .

Măsculițele la baluri
Trag la chiuluri la bętrâni,
Care stau ca să le 'nghiță
Ca și niște căpcăuni . . .

Senatorii trag intr'una,
Trag vırtoș un somnișor,
D'ála dulce, de ședință,
Somn tihnit de senator . . .

Deputați trag cu gura
La discursuri fără șir,
Iar guvernul trage-trage
Din buget pentru chimir . . .

Oposanții trag nădejde
Să ajungă la guvern,
Și trag clopote de asta
Și discursuri lungi aștern . . .

Militarii trag la spate
La cei mici, inferiori,
La poliție îți trage
Până ce te trec sudori . . .

Jucătorii trag intr'una
Cerënd: *Carte!* ne 'ncetat;
Dar făc, biet, *treiței și douę*
Și *se ard*, vai! ce păcat! . . .

Magistrații trag amende
Când pe drept, când pe nedrept,
Iară hoții trag la tępplă
Séu in spate séu in piept . . .

Tótă lumea trage-trage
La minciuni și la gogoși;
Și eu trag pe toți pe sfără
Că, ęeu, toți sânt minciñoși . . .

Trag la mofturi cu toptanul
Că de asta-s cronicar,
Ca să rídeți cu plăcere,
Să uitați de chin, amar.

Bucureșci.

NICODEM*

Un primar.

Un primar intęlni pe un țeran ce veniá din oraș.
— Ce se mai aude pe la tęrg, moș Tóder? intréabă primarele.

— Ce să s'audă dnu primar, respunse moș Tóder,
pe tálharii cei mici fi spęndurá, iar dinaintea celor mari
ți scoți pălăria; bună ęiua don primar, adause apoi
bętránul scoțendu-și căciula până la pámęnt.

Fatal.

E fatal: Când la începutul unei întreprinderi bei
ca să-ți faci curagiu și observi că te-ai îmbętat.

Când intr'o societate simți o continuá gádilăturá
in nas.

Când intri intr'un restaurant strein, mánánci bine
și la platá . . . observi că ai uitat punga acasă.

Când ridicând un toast in onórea unei dómne,
duci paharul la gurá și observi că e o muscă in vin.

Mandat poștal.

Dl X. părăsindu-si iubita își ia adio cu inima
sdrobitá:

— Să-mi scrii, dragă! îi ęice ea.

— Chiar disérá îți voi da de șcire.

— Prin telegraf?

— Da.

— Scrie-mi câte-odatá și . . . prin mandat poștal!

Lingușire.

Ea: — Domnule, mai incetéză cu lingușirile că
me faci să-mi astup urechile cu mánile.

El (voind a-i face un compliment): Oh nu . . .
nu se póte; mánile dtale sânt prea mici pentru acésta.

Intr'un birt.

Un domn ia loc la o mésză și consultá carta.

— Uite, ęise el de-odatá, ia-ți bacșișul, dar te rog
să-mi spui ce-mi recomanđi mai mult?

Báiatul (la ureche) — Un alt birt, dle.

Locotenentul — (nóptea târđíu venind acasă.) Ce
dracu au chibriturile aceste Ioane? iar nu se aprinde
nici un!!

Ordonanța — Nu înteleg dle locotenent! astáđi
ęiua eu am incercat tóte și fiecare s'a aprins! . . .

— O să te asociezi in adevěr cu tinerul X?

— Da.

— Pui parale multe in afacere?

— Numai esperiența mi-o pui. Dl X. dá capitalul.
Asociația e făcutá pe vreme de trei ani.

— Ș-apoi?

— Apoi o să aibă el esperiența mea, eu capi-
talul lui.

Proprietar, redactor respunđător și editor: IOSIF VULCAN.

CU TIPARIUL LUI IOSIF LÁNG & COMP. ORADEA-MARE.